

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

IH'

Τδ έχασε δυστυχής κατά τη στιγμή της γρήγορης φεύγαλας του. Και δέν έχασε μονάχα αυτό, δλλά και το σπάι του άκομα!

Κοντά στο κρεβάτι του, ύπτηρε ένα τραπέζακι. Κι' απάντω στο τραπέζακι, ύπτηρε ένας χάρτης των συνόρων διπλωμένος, μερικές έφημεριδες με τὸν ιερογλυφικό καρακτήρα τῶν τουρκικῶν γραμμάτων τυπωμένες, ένα καμίνετό και δύο φλυτζάνια.

Κάτω απ' το μετέλαιρο, κάπιος από μάς ξεχώριε ένα άσπρο χαρτί, και το τράβηξε έξω. Ήταν μιά έπιστολή, γραμμένη ἀσφαλῶς ἀπό γυναίκεια χέρια. Διπλωμένη στὸν φάκελλο αὐτὸν, ύπτηρε ἐπίσης και μιὰ φωτογραφία ἑνὸς χαριτόφουτου μεμπεπέ, με πασχούλα μπραστάκια, ψυμνά ποδιά, κι' ὄφρατα φουκωμένα μάγουλα.

Συγκινήθηκαμε ἀπ' τὸ στοργικό αὐτὸν ἔνθυμο, τὸ ὅπιο ξετελεῖ τὴν ή τρυφερή χανούμη στὸν ἀνδρα τῆς. Ἀλλά ὁ ἀτυχῆς σύζυγος, οὔτε καν αὐτὸν τὸ προσφίλες ἔνθυμο τῆς γυναίκας του καὶ τὸν παιδιό του πρόλαβε νὰ πάρῃ μάζη του: "Οταν εἶδε τοὺς δικούς μας νὰ προχωροῦν καὶ νὰ ὅρμουν πρὸς τὸν σταθμό του, καθαλάβη τὸ ἀλογό του κι' ἐξαφανίστηκε καλπάζοντας ἀπάντω στὸ δρόμο, ὁ δόπιος — ἀνάμεσα ἀπό χαράδρες κι' ἀπό λόρους — ὀδηγεῖ πρὸς τὸ χωρὶς Βλαχογιάνη. Τὴν ίδια κατεύθυντος είχαν ἀκολουθήσει κι' ὅλους πανικόδημοι στρατιῶτες του, δοσι δὲν πρόλαβαν νὰ κλεισθοῦν στὸν σταθμὸ τους.

"Ο λαρχὸς Μάνος ὅμως, ωργάνωντας ἑναντίους τους φοβερὸν θρωποκυνήγη. "Ωρμήσε ἐπὶ κεφαλῆς λίγων Ιππέων ἀπάνω στὰ απόστοι μάλις ὀλίγων κιλομέτρων..."

Οι φυγάδες, μόλις ἀντελήθησαν τὴν προσεγγίσι του, ταυπουρώθηκαν ἀμέσως πισω ἀπό κάτια σωρούς χωμάτων, καθὼς καὶ μέσα σὲ χατάκια κι' ἀρχισαν πυκνὸν πυκνεύκι. Ο Μάνος ἔπειζεψε, τότε. Διέταξε τοὺς Ιππεῖς του νὰ κάνουν τὸ ίδιο, κι' ὄρταζοντας τὰ χέρια τοῦ Ιππέων ποὺ κρατοῦσε τὰ ἀλογα τῶν ἀλλων, ἄρχισε νὰ πεζομάχῃ ὅρθις ἑναντίους τῶν Τούρκων.

"Ἐμπρός, Σταμάτη! φώνασε συγχρόνως ὁ ήρωικὸς Πλαρχὸς, ἔνθαρρούντας τοὺς στρατιῶτες του. Ἀπάνω τους, Γιάννη!... Νά, ρίξεταις σὲ κείνουν ἔκει, ποὺ φεύγει!... Τσακίστε καὶ τὸν ἄλλον, ἔκει κάτω!

Ο Σταμάτης αὐτὸς, πλανίδης τῆς στιγμῆς ἐκείνης μὲ τὸν λαρχὸ του, ήταν ἔνας ἀγάθος ἔδωμαπολῆς τῆς δόδου Σαταΐου. Μεταφεύσιμον τώρα σὲ ἀρεμανίο λοχία τοῦ Ιππικοῦ, ἐξ αἰτίας τῆς πολεμικῆς ἐπιστρατεύσεως, δὲν ἔχασε καρό, μολις δικύους τὴ διατασγὴ τοῦ ἀλάρχου του: Σημάδεψε μὲ τὸ τουφεκὶ του ἔναν πυαύψηλο νιζάμη, ἔκει ποὺ προσπαθοῦσε νὰ ξεφύγῃ δλοτάχως καὶ τὸ ἀστάτω στὸ χῶμα!

Μὲ συγκίνησι τὸ ίδιο ὥραν, δ Σταμάτης, κι' ἔνων καθόμαστε γύρω ἀπὸ μιὰ φοτιά καὶ ζεστανόμαστε, μᾶς εἴτε νὰ ξέξις: — Σωριάστηκε χάμη δι νιζάμη σαν κυταρίσαι ποὺ τὸ ἔκοψαν δεξιάνα μὲ μιὰ μπαταδίδια!

Καὶ μᾶς διηγήθηκε κατόπιν ὅλες τὶς λεπτομέρειες τοῦ πολεμικοῦ κατορθωμάτου του, ἔνων δὲν τὸν ἀκούγαμε μὲ προσοχή, προσθέτοντας καὶ τὶς δικές μας ἔντυπώσεις...

Η καταβίωσις ἐξακολούθησε ώς τὸ ὥραν. Καὶ τὴ νύχτα, ἔνων οἱ ἡττημένοι Τούρκοι είχαν χαρή πειδί μέσα στοὺς πέπλους τοῦ πυκνοῦ σκοταδιοῦ, ἐμείς ἐπισταμένοις στὰ σπίτια τοῦ Ἐλευθεροχώρου, γιά νὰ ξεκουραστοῦμε ἀπ' τὸν ὀλυμπεργοριανόν...

Τὸ Ἐλευθεροχώριον συγκλονίστηκε ἀπὸ ρίγη λεροῦ ἔνθουσιασμοῦ, ἐκείνη τὴν νύχτα. Ἡρθαν τρεῖς-τέσσερες λέρεις νὰ μᾶς προθηταστούσιν, κρατῶντας τὴν εἰκόνα τῆς θεοτοκοῦ. Τοὺς ἀκολουθοῦσαν οἱ προύχοντες τὸ χωριόν, Εξοκύφωτοι, δλοι μὲ σεμνά κι' ἡλιοκαμένα πρόσωπα, κορνιζάρισμένα μὲ λευκά μαλλιά, καὶ γένεια...

Ο μέραρχος μας μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του, τράβηξε θιασιάκα πρὸς τὸ μέρος τους, γιά νὰ τους προδηματήσῃ. "Ἐθγωλε τὸ πηλήκιο του εὐλαβικά. Ἀσπάστηκε τὴν Ιερή εἰκόνα τῆς

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Θεοτόκου, καὶ τὸ χέρι τῶν σεθαμίων κληρικῶν. Καὶ χαιρετοῦσαν όστερα, μὲ θαειά συγκίνησι, ὀδληγατοῦσαν ἐνθουσιασμένοι: — Ζήτω ἡ λευθερία!

Πολὺ πρώι, στὶς ξένη Οκτωβρίου, * * * Ιετάρπη μεραρχία πῆρε τὸ δρόμο πρὸς τὸ Πρετόρι, μεσόν τοῦ χωρίου Βλαχογιάνην. Τὸ μεραρχιακὸ ἵππικο εἰχε προχωρήσει, απ' τὰ θαειά χαράματα ἀκόμη, γιά νὰ δινχεύει τὸ μέρος καὶ γιά νὰ καταδιώξῃ τοὺς θρασυπορύους τούς Τούρκους φυγάδας...

Βοηθοὶ μας ἀπρόσκλητοι τότε, παρουσιάστηκαν οἱ ζωρότεροι απ' τὰ παλλήκρεια τῶν γύρω χωριῶν. "Οσοι δὲν είχαν καταχωνιασμένα κάπου ὡς τότε — σέ καμμιά ἀπόθηκη τους, ἢ σέ κανέναν ὀχυρῶνα — ἔναν γκράτη καὶ κανένα μαρτίνι μὲ λίγη φυσιγγία, ικετεύαν τώρα τοὺς ἀσιματικούς μας νὰ τοὺς δασούν κανένα μάσουερ ἀπ' τὰ λάφυρα τῆς προηγούμενής ἀμφιστάσας..."

— Καπετάνιο μου! παρακαλοῦσαν. "Ἔται νὰ χαρῆς τὰ μάτια σου!... Δώσε μας κανένα μάσουερ καὶ καμμιά ἀμάθια φυσικάσια!"

— Τί τὰ θέλεις, μωρέ, τὰ μάσουερ καὶ τὰ φυσέκια;

— Γιά νὰ κυνηγήσαις τὸ ἄγαντας πού φύγασε! Οι χωρικοί τῆς περιφερείας ἐκείνης συνήθιζαν νὰ λένε «ἀγάδι» ή «ἀγάδια», ὄλους γενικά τους Τούρκους στρατιωτικούς. Καὶ τόσο μίσος ἐτρέφαν γιὰ τοὺς τυράννους των μάτων, καὶ μὲ τόδη λύσασα ποδούσαν νὰ τοὺς κυνηγήσουν, ώστε γιά νὰ διλιοτοῦν χρηματοποιήσαν δλες τὶς παλληροκαρπανίνες, καὶ τὰ δρεπάνια καὶ τὰ κουριούμενα ἀκόμη γιαταγάνια, τὰ δοιά τοὺς τύχαιναν στὸ χέρι...

Στὴν πρώτη κοιλάδα πού ουντάνησαμε, μόλις περάσαμε τοὺς στερνούς λόφους τοῦ Ἐλευθεροχώριου, μὲ τὸν μεραρχία παρατάχτηκε τὸ ΙΙο σύνταγμα τῶν Αρκάδων ὑπὸ τὸν Ἀντωνάδη, στὸ κέντρο τὸ 8ο τῶν Ναυπλίουν ὑπὸ τὸν Καμπάνη, καὶ στὸ ἀριστερὸ τὸ 9ο τῶν Μεσοπονίων ὑπὸ τὸν Ἀνεγνωστόπουλο μὲ τὶς σημαῖες των κυματίζοντας ὑπέρφιασαν στὸ πρώινο διάρκεια...

Στὸ ἀκρὸ αριστερὸ, ἥταν ἐπίσης παραταγμένη καὶ μιὰ δρεπικὴ μοιρά πρωθερόλικο, στὸ τὸν ταγματάρχη Παρασσούλη.

Λιγὸ πρὶν διατρέξει ὀλόκληρο τὸ μέτωπο τῆς παρατάξεως μας ὁ μέραρχος, ἔφτασε καλπάζοντας ὁ λοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ Τιμολέοντος Μούφεράτος, δὲν δόπιος ἐρχόταν ἀπὸ τὸν πλοιούστερο σταθμό διπτικοῦ τηλεγράφου...

— Ε, ψιτ!... ψιτ! Τιμολέων!... Τιμολέων!... Τιμολέων!... Τι μένα, θρέ αδελφέ;

Τὸν φωνάζεις «πειροκρυφίως» ἀπ' τὴν παράταξη, κάποιος φίλος καὶ συνάδελφός του.

Ο Μούφεράτος κράτησε ἀμέσως τὸν ἀγριωπό «ούγγαρέζο» του, τραβήντας ἀπότομα τὰ χαλινάρια κ' εἶπε στὰ πεταχτά.

— Λοιπόν, ἄκου: "Ἀπ' τὸ στρατηγεῖο μᾶς πληροφορούν, δτὶ οἱ Βούλγαροι προχωροῦν νικῶντας τοὺς Τούρκους..." Ἐπίσης κ' οἱ Σέρβοι πανηγυρίζουν νίκες!... Ζήτω λοιπὸν ἡ Συμμαχία!... Ζήτω οι σύμμαχοι μας!

— Η εἰδήσης ἐτρέξει με ταχύτητα κεραυνοῦ σ' ὀλόκληρη τὴν παράταξη τῆς μεραρχίας...

— Ζήτω η Συμμαχία! Θρονοφώναζαν δλες μαζύ οἱ χιλιάδες τῶν ἀνδρῶν.

Πηλήκια πετούσαν στὸν δέρα, ὁ καθένας φιλούσας τὸν πλαίνο του, ἡ σημαῖες τῶν συνταγμάτων χόρευαν σάν έξαπτέρυγα στὴν Ἀνάστασι, ἔνων ἔνα μπουλούκι πληγανικά σπουργίτια φτερωτύγιαζε εφανιστούσαν στὰ βάθη τοῦ δρίζοντος!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

